

Cột đá thề

--- *Băng Sơn* ---

Đã bao mưa hồn và nắng phách, Cột Đá Thề vẫn uy nghiêm trong phong sương mà thân chò thẳng vút, cành thông ru gió giữa trời còn phải thấp dưới chân, phải ngẩng đầu lắng tiếng.

Vào mùa lễ hội, ta rời thành phố, du xuân. Bao danh lam thắng cảnh đang chờ. Bao trống chiêng tượng bừng mời gọi. Những nẻo đường mưa xuân rắc phấn, những hang động và núi đồi, những miếu đền và đình tạ...

Ta hãy về đất Tổ Phong Châu ngàn năm tí tách sương mai và xạc xào đồi cọ, nghiêng nghiêng cỏ ràng ràng và những khóm thanh hao thơm thắm nhẹ nhẹ, mà có lẽ chúng đã có mặt ở đây từ thời chàng thần núi Sơn Tinh bắt gặp người con gái vua Hùng dẹp cỏ vấy lá dạo chơi khiến không thể cầm lòng si dại, tìm cho được voi chín ngà, gà chín cựa, ngựa chín hồng mao để đưa nàng về đỉnh núi mờ mây. Núi Nghĩa Lĩnh xã Hy Cương vẫn là cái nôi dân tộc. 99 con voi châu về, chỉ một con bắt nghĩa quay đi. Thì ra bao giờ cái Đẹp, cái Thiện, cái Lành, cái sở nguyện tâm linh cũng là phần lớn, tới 99 phần trăm trong cuộc đời đáng yêu đáng sống.

Đã tới cổng đền cong vòm trắng khuyết. Hai ông tướng cầm gươm cầm búa canh cho đất trời yên ổn. Ta lần theo bậc gạch Bát Tràng, lên Đền Hạ, nơi Mẹ Việt Âu Cơ trở dạ sinh thành trăm trứng, cạnh đây, cây vạn tuế xanh rờn sức sống thiên thu.

Lên cao nữa, mình ơi, gió thông đã thơm rì rào trong tóc. Đền sao mà quen thuộc như mái nhà tổ phụ quê ta, dài một chiều dài, bậc tam cấp như vẫn ấm những vết bàn chân. Hình như ta thấy cương ngựa và bành voi kia còn rung rung, các Vua Hùng vừa xuống ngựa, hạ voi sau khi đã rong ruổi một vùng thôn dã, đôi dép cỏ và tà áo khoác bên cổ cây tung ra, các Ngài tu một hơi nước suối trong ống tre rừng đeo sau lưng, mắt cười xanh mây núi.

Ta lại tiếp tục về với cội nguồn lịch sử. Nơi đã sinh ra cô công chúa phóng túng rong chơi Tiên Dung gặp chàng nhà chài họ Chử trong màn tắm bãi Màn Trò... nơi sinh ra chàng trai trẻ Lang Liêu cho ta hưởng món bánh dày bánh chưng tượng hình Trời tròn Đất vuông mà chắc rằng cái thôn vắng Thận

Thình kia từng vang lên tiếng chày đôi chày ba giã gạo nếp cái hoa vàng cho rền bánh chưng cho dẻo bánh dày... nơi sinh ra trống đồng xoè 12 tia mặt trời như 12 tia lửa soi sáng Văn Lang Âu Lạc đến Việt Nam hiện đại...

Lên nữa, đền Thượng có rồng châu mặt nguyệt. Có Lăng mộ Tổ uy nghiêm. Ngoài sân này, ta dừng chân thở cho đầy lồng ngực khí núi hương rừng, hồn thiêng vạn thuở. Ta chạm tay vào rêu xanh mờ trầm để thấm sâu lời thề còn vang vọng muôn sau.

Cột Đá Thề đấy. Thục phán An Dương Vương đã từ kinh đô Cổ Loa thành ốc, rong con thuyền hành hương lên đây dựng cột đá thề, giơ cao cánh tay trần mà rằng: "Thề giữ gìn cơ nghiệp Nhà Hùng...".

Cột Đá Thề cao trong lòng dân tộc và lịch sử. Lốp lốp cháu con về trước cha ông, tự mình nghe lại tiếng quân reo, cờ bay, thuyền trẩy... từ Bạch Đằng đến Hàm Tử, Chi Lăng, Đống Đa,...

Hãy cùng nhau nghiêng mình giây lát. Trẩy hội mùa xuân đâu chỉ có rong chơi, nghe một điệu hát văn nơi Phủ Giày có buồng chuối thờ vài trăm nải, ăn đĩa bánh trôi bánh chay chân núi Sài Sơn, hứng giọt sữa mẹ thánh thót trong chùa Hương... Ta trẩy ngược núi đồi, về với Hy Cương, được gần gũi với hồn xưa, nghe được lời dặn dò Vua Tổ, mà Cột Đá Thề nhắc nhở trong im lặng u huyền. Cuộc trẩy hội này đã cho máu ta thêm đỏ, cho mắt ta sáng láng, cho tim ta rung động, cho trí ta hồi hộp với vô cùng...

Đá im lặng nhưng hồn ta lên tiếng nói. Đá nói cho hồn ta lời động thâm trầm. Lời nguyện cầu thề xuất hiện trong tâm.

Ta là hậu duệ. Ta là dòng máu hậu sinh. Ta cuộn cuộn dòng Thao mà điểm Hạc Trì là một đỉnh của hình Kim Tự Tháp đồng bằng, có Hà Nội là trung tâm phát triển, có căn nhà ta ở bình yên, có đường phố bàn cờ ngang dọc...

Thắp nén nhang nhớ về cội nguồn. Xin cúi đầu nghe Cột Đá Thề lên tiếng.